

Lotyšom zasvietila na euro-semafóre zelená. Nemecký súd sa pripravuje na kľúčové rozhodnutie. Medzinárodný menový fond sa mračí na Francúzov.

Európska únia očakáva nového člena, eurozóna tak isto. Kým Chorvátsko sa odovzdá Bruselu už o tri týždne, eurozóna by mohla dostať nový prírastok v roku 2014. Komisia prehlásila Lotyšsko za dostatočne zdravé a odporučila jeho prijatie do eurozóny. Lotyši túto správu oslávili svojsky – zvolením euroskeptických strán v miestnych voľbách. Niet sa čo diviť, jednou z ich prvých úloh bude odhlasovať si vstup do trvalého eurovalu a následne tam zaslať hotovosť. Účasť Lotyšska na dočasnom eurovale a jeho dlhoch je zatiaľ otvorená.

Aj v Nemecku euro neschádza z titulkov novín.

Aj v Nemecku euro neschádza z titulkov novín. V tejto krajine prebehlo už niekoľko súdnych sporov, ktorých cieľom bolo spochybniť niektorý z krokov v záchrane eura, najmä vytvorenie eurovalu, napriek tomu, že žiaden z nich výraznejšie do záchraných prác nakoniec nezasiahol. Blíži sa ďalšie pojednávanie, nemecký ústavný súd má povedať, čo si myslí o programe OMT Európskej centrálnej banky.

Ten jej umožňuje nakupovať dlh členských krajín. Viacerí nemeckí akademici (a prekvapivo aj niektorí ľavicoví politici) tvrdia, že to znamená monetizáciu dlhu, čo je v rozpore s nemeckým právom (a okrem toho aj dobrými fiškálnymi mravmi). Predchádzajúce spory súd vyriešil šalamúnskym „áno, ale...“ Sporné kroky odobril, ale zároveň ich zviazal s hlasovaním parlamentu (napríklad udeľovanie pôžičiek z trvalého eurovalu). Teraz však také rozhodnutie nebude môcť vydať, keďže monetárna politika patrí pod Bundesbanku a nemecký parlament v nej nemá právomoci. Súd bude musieť povedať áno alebo nie. V prípade nie by to však znamenalo veľký zádrhel – súd má jurisdikciu len vzhľadom k Bundesbanke, nie ECB. Aby Bundesbanka dodržala súdne rozhodnutie, v najhoršom prípade by mohla byť nútená opustiť eurosystém. Rozhodnutie však nepríde skôr ako po septembrových voľbách.

V ESM sa zatiaľ chystá špeciálny fond na priamu rekapitalizáciu bánk, ktorý bude mať niekoľko desiatok miliárd eur.

V ESM sa zatiaľ chystá špeciálny fond na priamu rekapitalizáciu bánk, ktorý bude mať niekoľko desiatok miliárd eur. Po spoločných pravidlách sa začína hovoriť o druhom pilieri bankovej únie, teda rezolučnom fonde. To je fond, do ktorého by sa banky skladali a následne zachraňovali svoje menej šťastné sestry. Teda tie zdravšie (napríklad slovenské, reštrukturalizované z našich peňazí na prelome tisícročí) by doplácali na tie menej zodpovedné.

V Nemecku prebieha diskusia ohľadom právomocí EÚ a ECB skôr na akademicko-právnej úrovni, v Británii ide do tuhého. U konzervatívcov ministerského predsedu Camerona je referendum o vystúpení z EÚ už hotová vec. No začínajú sa preň ozývať čoraz silnejšie hlasy aj zo strany ich najväčšieho politického súpera – labouristov.

Za referendum sa vyslovilo 15 labouristických poslancov a zhruba 150 miestnych zastupiteľov. Britom sa nepáči najmä transfer rôznych právomocí do Bruselu – alebo do Paríža. Najnovšie sa objavila snaha presunúť kontrolu nad tvorbou rôznych cenových ukazovateľov (napríklad ukazovateľ cien ropy Brent) z Londýna do rúk ESMA (European Securities and Markets Authority) so

sídlom v Paríži. Takéto dôležité trhové ukazovatele vraj nemôžu byť v rukách trhu, musí ich ovládať verejný regulátor. Poukazuje sa pri tom na škandál s úrokovou mierou LIBOR, kde prišlo k odhaleniu machinácii zo strany bánk zodpovedných za jeho tvorbu. Čudne sa pritom zamlčiava fakt, že to bola práve britská centrálna banka, ktorá „poprosila“ bankárov o spoluprácu, aby sa jej uľahčilo hasenie zúriacej finančnej krízy.

Paríž naďalej inkasuje kritiku a varovania zo všetkých smerov.

Paríž naďalej inkasuje kritiku a varovania zo všetkých smerov. Medzinárodný menový fond znížil Francúzsku predpoveď rastu, ak vraj nepritlačí v reformách, začne za zvyškom eurozóny zaostávať. Dôležitá je podľa MMF najmä reforma pracovného trhu, problémom je aj nadmerné daňové zaťaženie v krajine.

To musí byť skutočne poriadne, keď to tvrdí už aj MMF. Ten totiž napríklad krízou zvalcovanému Grécku plnom nezamestnaných dal v rovnakom čase jasný odkaz: „Nech vás nenapadne znižovať dane!“

Tí sa o to možno pokúsia, aspoň v podobe zníženia 23 % DPH na potraviny. Pritvrdili aj v tlaku na tradične skorumpovanú a laxnú verejnú správu. Prebieha vyšetrowanie viac ako 2000 rôznych porušení povinností úradníkov. Ďalších 500 úradníkov už bolo od minulého roka obvinených z kriminálnych deliktov, čo je rovnako ako za štyri predošlé roky dokopy. Ale zase opatrne, vyhodnených za prešľapy bolo zatiaľ len symbolických 99 úradníkov. Koľko to je na Slovensku?

Medzi Čínou a EÚ sa rysuje obchodná vojna.

Medzi Čínou a EÚ sa rysuje obchodná vojna. Čína sa rozhodla podporiť zelené energetické ciele Bruselu predajom lacných solárnych panelov. Brusel však chce, aby boli panely drahé, preto na ne zavádza clo. Čína na oplátku začala vyšetrowať dovoz európskeho vína.

V rubrike „To nevymyslíš, to je Francúzsko!“ vám na záver ponúkame dvojité úder. Paríž hrozí zablokovaním vytvorenia colnej únie USA-EÚ, ak nebude udelená výnimka pre oblasť kultúry. Boja sa, že šansón by nevydržal nepreclený nápor Lady Gaga a 50cent-a. Aj druhá absurditka je z oblasti kultúry a obchodu. Ministerka kultúry Aurélie Filippettiová chce dať výhody malým kníhkupectvám, ktoré vraj valcuje Amazon a jemu podobní. Chce zakázať poštovné zdarma. Podobné kroky požadujú aj britskí predajcovia. Knihy čítať treba, ale nesmú byť lacné, ani pohodlne dostupné!

Dnes sa smežeme na tom, ako prepisovači kníh pred 500 rokmi zarputilo bojovali proti kníhtlači, ktorá ich oberala o chlieb. Naši potomkovia sa raz budú smiať na našich výmysloch.

Užite si čas pri vode, pokiaľ možno nie dunajskej

Martin Vlachynský